

Iepirkumu uzraudzības birojs

PIL paredzētie likuma piemērošanas izņēmumi

Monta Drebeiniece

Iepirkumu uzraudzības biroja

Tiesību aktu piemērošanas departamenta direktore

27.08.2024.

Saisinājumi

- **CPV** – *Common Procurement Vocabulary* – kopējā iepirkuma vārdnīca. Nomenklatūras klasifikators, kurš noteikts ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 213/2008 (2007. gada 28. novembris. CPV nomenklatūra piemērojama publiskajam iepirkumam, lai standartizētu norādes, kuras izmanto līgumslēdzējas iestādes sava iepirkuma priekšmeta norādīšanai.
🔍 <https://www.iub.gov.lv/lv/klasifikacija>
- **IUB** – Iepirkumu uzraudzības birojs
- **MK** – Ministru kabinets
- **PIL** – Publisko iepirkumu likums
- **SPSIL** – Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums

Izņēmumu veidi

PIL 3. pants

Likuma
piemērošanas
izņēmumi neatkarīgi
no paredzamās
līgumcenas

PIL 5. pants

Likuma
piemērošanas
izņēmumi, ja
paredzamā
līgumcena ir mazāka
par MK noteiktajām
līgumcenu
robežvērtībām

143 000 euro

5 538 000 euro

PIL 4. pants

Pasūtītāju
savstarpēji
iepirkuma līgumi

«In house»

Pasūtītāju
sadarbība

Svarīgi atcerēties

- Likumā uzskaitītais izņēmumu saraksts ir **izsmeļošs**, citu izņēmuma gadījumu piemērošana nav atļauta.
- Izņēmuma piemērošanas gadījumi **iztulkojami šauri**. Ja pastāv šaubas, vai izņēmuma piemērošana ir pamatota, jāveic iepirkums vai iepirkuma procedūra.
- Faktiskie apstākļi, kas ir izņēmuma piemērošanās pamatā, **jāpamato pasūtītājam**.

PIL 3.pants

3. pants. Likuma piemērošanas izņēmumi

(1) Šo likumu nepiemēro, ja pasūtītājs slēdz iepirkuma līgumu par:

1) zemes, esošās būves vai cita nekustamā īpašuma pirkšanu vai nomu vai citu tiesību iegūšanu uz šādu nekustamo īpašumu ar jebkuriem finanšu līdzekļiem;

2) tāda raidījumu materiāla iegādi, izstrādi, ražošanu vai kopražošanu, kas paredzēts audio un audiovizuālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu pakalpojumiem, ja līguma slēgšanas tiesības piešķir elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, vai līgumiem par raidlaiku vai raidījumu nodrošināšanu, kuru slēgšanas tiesības piešķir elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem;

3) šķīrējtiesu pakalpojumiem un pakalpojumiem, kas tiek sniegti pušu samierināšanai;

4) dokumentu apliecināšanas pakalpojumiem, kurus sniedz notāri;

5) juridiskajiem pakalpojumiem, kuru sniedzējus ieceļ tiesa vai kuru sniedzējiem ārējos normatīvajos aktos uzdots tiesas uzraudzībā veikt noteiktus uzdevumus;

6) juridiskajiem pakalpojumiem, kuri saistīti ar valsts varas īstenošanu;

7) finanšu pakalpojumiem, kas saistīti ar vērtspapīru vai citu finanšu instrumentu emisiju, pirkšanu, pārdošanu vai nodošanu, Latvijas Bankas pakalpojumiem un darbībām, ko veic ar Eiropas Finanšu stabilitātes instrumenta un Eiropas stabilizācijas mehānisma palīdzību;

8) aizņēmumiem, kas ir vai nav saistīti ar vērtspapīru vai citu finanšu instrumentu emisiju, pārdošanu, pirkšanu vai nodošanu;

9) fizisko personu pakalpojumiem saskaņā ar darba līgumiem;

10) pakalpojumiem civilās aizsardzības, civilās drošības un katastrofu novēršanas jomā, kurus sniedz biedrības, nodibinājumi vai apvienības un uz kuriem attiecas kāds no šādiem CPV kodiem: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 un 85143000-3, izņemot ar pacientu transportēšanu saistītus neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumus;

11) sabiedriskā transporta pakalpojumiem, kas tiek sniegti, izmantojot dzelzceļu vai metro;

12) pakalpojumiem, kurus sniedz cits pasūtītājs vai pasūtītāju apvienība, kam saskaņā ar ārējiem normatīvajiem aktiem ir izņēmuma tiesības sniegt attiecīgo pakalpojumu.

(2) Šo likumu piemēro tikai publiskiem pakalpojuma līgumiem par pētniecības un izstrādes pakalpojumiem, kuru CPV kods ir no 73000000-2 līdz 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 un 73430000-5, ja vienlaikus pastāv šādi nosacījumi:

1) labumu no sniegtā pakalpojuma rezultātiem gūs tikai pasūtītājs, kas šos rezultātus izmanto vienīgi savām vajadzībām;

2) pasūtītājs pilnībā samaksās par sniegto pakalpojumu.

(3) Šo likumu nepiemēro:

1) iepirkumiem, lai nodrošinātu Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma 3., 4., 5., 6. un 7. pantā minētās darbības šajos pantos noteiktajās jomās;

2) iepirkumiem, kuri noteikti kā Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma piemērošanas izņēmums;

3) *(izslēgts ar 26.04.2018. likumu).*

(4) Šo likumu nepiemēro universālā pasta pakalpojuma sniedzējs, ja slēdz publisku pakalpojuma līgumu par:

1) pievienotās vērtības pakalpojumu sniegšanu, kuri saistīti ar elektroniskajiem līdzekļiem un kurus nodrošina tikai ar minētajiem līdzekļiem (tai skaitā kodētu dokumentu drošu pārsūtīšanu, izmantojot elektroniskos līdzekļus, elektroniskā pasta adresu pārvaldības pakalpojumus un reģistrēta elektroniskā pasta pārsūtīšanu);

2) finanšu pakalpojumiem, uz kuriem attiecas CPV kodi no 66100000-1 līdz 66720000-3 un kuri ietver naudas pārvedumus pa pastu un pasta žiro pārvedumus;

3) filatēlijas pakalpojumiem;

4) loģistikas pakalpojumiem (pakalpojumiem, kas ietver gan sūtījumu fizisku piegādi, gan uzglabāšanu vai tikai piegādi vai uzglabāšanu ar citām funkcijām, kuras nav saistītas ar pasta pakalpojumiem).

(5) Šo likumu nepiemēro, slēdzot iepirkuma līgumu, kura galvenais mērķis ir nodrošināt vai ekspluatēt pasūtītāja uzturētus publiskos elektronisko sakaru tīklus vai arī vienu vai vairākus pasūtītāja sniegtus publiski pieejamus elektronisko sakaru pakalpojumus.

(6) Šo likumu nepiemēro, ja iepirkuma līgumus slēdz atbilstoši citiem procedūru noteikumiem un to slēgšanas tiesības piešķir saskaņā ar:

1) starptautisku nolīgumu, ko atbilstoši Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem noslēgusi Eiropas Savienības dalībvalsts ar vienu vai vairākām valstīm, kuras nav Eiropas Savienības dalībvalstis, vai šo valstu administratīvajām vienībām par būvdarbiem, piegādēm vai pakalpojumiem sakarā ar nolīgumu parakstījušo valstu piedalīšanos kāda kopīga pasākuma īstenošanā vai tā rezultātu izmantošanā. Pasūtītājs par visiem šādiem nolīgumiem paziņo Eiropas Komisijai;

2) starptautiskas organizācijas īpašu procedūru;

3) starptautiskas organizācijas vai starptautiskas finanšu iestādes īpašu procedūru, ja attiecīgos iepirkumus pilnībā finansē attiecīgā organizācija vai iestāde. Ja starptautiska organizācija vai starptautiska finanšu iestāde finansē iepirkumu vismaz 50 procentu apmērā, tad puses vienojas par to, kādas iepirkuma procedūras ir piemērojamas;

4) starptautisku nolīgumu, kas saistīts ar karaspēka izvietojumu un attiecas uz Eiropas Savienības dalībvalsts piegādātājiem vai tādas valsts piegādātājiem, kura nav Eiropas Savienības dalībvalsts.

(7) Šo likumu nepiemēro piegādēm, pakalpojumiem un būvdarbiem, kas atbilst Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likuma 3. pantam.

(8) Šo likumu nepiemēro, ja tā piemērošana varētu radīt kaitējumu būtisku valsts drošības interešu aizsardzībai. Par būtisku valsts drošības interešu aizsardzību katrā konkrētajā gadījumā lemj Ministru kabinets. Šā izņēmuma piemērošanas pamats nav ne steidzamība, nedz arī aizsargājama informācija pati par sevi, ja tās aizsardzību var nodrošināt iepirkuma procedūrās saskaņā ar šo likumu vai aizsardzības un drošības jomas iepirkumus regulējošiem normatīvajiem aktiem.

(9) Šo likumu nepiemēro, ja Ministru kabinets saskaņā ar ārējiem normatīvajiem aktiem informāciju par līgumu vai tā izpildi atzinis par valsts noslēpumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.04.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2018.)

PIL 3.pants

3.panta (1).daļa - Šo likumu nepiemēro, ja pasūtītājs slēdz iepirkuma līgumu par:

1) zemes, esošās būves vai cita **nekustamā īpašuma** pirkšanu vai **nomu** vai citu tiesību iegūšanu uz šādu nekustamo īpašumu ar jebkuriem finanšu līdzekļiem;

Vai var piemērot telpu nomai konferences/semināra vajadzībām?

Pasūtītāja tiesība izlemt, kādā veidā konferences vai cita pasākuma pakalpojuma vajadzība tiks nodrošināta:

1) pašam sameklējot telpas un noslēdzot līgumu par to lietošanu (PIL 3.panta (1).daļas 1.punkts) *un atsevišķi pērkot pārējo* pasākuma norisei nepieciešamo,

vai arī

2) izvēloties pirkt kompleksu pakalpojumu, kurā prasīts arī telpu nodrošinājums (piemēro PIL (atkarībā no paredzamās līgumcenas)).

PIL 3.pants

3.panta (1).daļa - Šo likumu nepiemēro, ja pasūtītājs slēdz iepirkuma līgumu par:

2) tāda raidījumu materiāla iegādi, izstrādi, ražošanu vai kopražošanu, kas paredzēts audio un audiovizuālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu pakalpojumiem, ja līguma slēgšanas tiesības **piešķir** elektroniskie **plašsaziņas līdzekļi**, vai līgumiem par raidlaiku vai raidījumu nodrošināšanu, kuru slēgšanas tiesības piešķir elektroniskajiem **plašsaziņas līdzekļiem**;

Izņēmums paredz divus gadījumus:

- 1) Līgumu (uzskaitītajos gadījumos!) piešķir pasūtītājs, kurš ir plašsaziņas līdzeklis;*
- 2) **Jebkurš pasūtītājs piešķir līgumu plašsaziņas līdzekļiem par raidlaiku vai raidījuma nodrošināšanu.***

Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 1. panta:

22) **raidījums** — kustīgu attēlu kopums ar skaņu vai bez tās vai audio darbs radio programmā, kurš neatkarīgi no tā garuma veido atsevišķu vienību programmā vai katalogā un kuru izveidojis elektroniskais plašsaziņas līdzeklis;

24) **raidlaiks** — diennakts laika posms, kurā elektroniskais plašsaziņas līdzeklis izplata programmu noteiktā teritorijā;

PIL 3.pants

3.panta (1).daļa - Šo likumu nepiemēro, ja pasūtītājs slēdz iepirkuma līgumu par:

5) juridiskajiem pakalpojumiem, kuru sniedzējus ieceļ tiesa vai kuru sniedzējiem ārējos normatīvajos aktos uzdots tiesas uzraudzībā veikt noteiktus uzdevumus;

6) juridiskajiem pakalpojumiem, kuri saistīti ar valsts varas īstenošanu;

- *Izņēmumi iztulkojami šauri!*
- *Juridiskie pakalpojumi (CPV kods no 79100000-5 līdz 79140000-7, 75231100-5)*
PIL 2.pielikumā minēti pakalpojumi.

PIL 3.pants

3.panta (1).daļa - Šo likumu nepiemēro, ja pasūtītājs slēdz iepirkuma līgumu par:

8) aizņēmumiem, kas ir vai nav saistīti ar vērtspapīru vai citu finanšu instrumentu emisiju, pārdošanu, pirkšanu vai nodošanu;

- *Kāds ir izņēmuma ietvars?*
- Piemēram, izņēmums attiecas arī uz gadījumiem, kad **pasūtītājam nepieciešamas aizdevums kredītiestādē** projekta realizācijai.

PIL 3.pants

3.panta (1).daļa - Šo likumu nepiemēro, ja pasūtītājs slēdz iepirkuma līgumu par:

9) fizisko personu pakalpojumiem saskaņā ar darba līgumiem;

- *Kāds ir izņēmuma ietvars?*

Izņēmums nav attiecināms uz gadījumiem, kad līgumu slēdz konkrētu pakalpojumu vai darbu sniegšanai un tiek noslēgts **uzņēmuma līgums**. Saskaņā ar Civillikuma 2179.pantu darba līgums nav uzņēmuma līgums.

«Ja saistības mērķis ir nevis darbs vispār, bet kāds noteikts darba rezultāts, tad līgums par to nav uzskatāms par darba līgumu, bet par uzņēmumu.»

PIL 3.pants

3.panta (1).daļa - Šo likumu nepiemēro, ja pasūtītājs slēdz iepirkuma līgumu par:

12) pakalpojumiem, kurus sniedz cits pasūtītājs vai pasūtītāju apvienība, kam saskaņā ar ārējiem normatīvajiem aktiem ir izņēmuma tiesības sniegt attiecīgo pakalpojumu.

- *Kāds ir izņēmuma ietvars?*

Jākonstatē **cita pasūtītāja** īpašas **izņēmuma tiesības**, kuras noteiktas **ārējos normatīvajos aktos**.

- Prakses piemēri?

PIL 3.panta otrā daļa

Šo likumu piemēro tikai publiskiem pakalpojuma līgumiem par **pētniecības un izstrādes pakalpojumiem**, kuru CPV kods ir no 73000000-2 līdz 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 un 73430000-5, **ja vienlaikus pastāv šādi nosacījumi:**

- 1) labumu no sniegtā pakalpojuma rezultātiem gūs tikai pasūtītājs, kas šos rezultātus izmantos vienīgi savām vajadzībām;
- 2) pasūtītājs pilnībā samaksās par sniegto pakalpojumu.

• *Kāds ir izņēmuma ietvars?*

- ✓ PIL 1.panta 20.punkts – **pētniecība un izstrāde** - visas darbības, kas saistītas ar fundamentāliem un rūpnieciskiem pētījumiem un eksperimentālo izstrādi.
- ✓ Izņēmumu piemēro, ja pētījuma CPV kods atbilst kādam no normā minētajiem kodiem un **konstatējams tikai viens vai arī neviens** no PIL 3.panta otrās daļas apakšpunktos minētajiem nosacījumiem.

<https://www.iub.gov.lv/lv/skaidrojums-par-publisko-iepirkumu-likuma-iznemumu>

PIL 3.panta sestā daļa

Šo likumu nepieņem, ja **iepirkuma līgumus slēdz atbilstoši citiem procedūru noteikumiem** un to slēgšanas tiesības piešķir saskaņā ar:

1) starptautisku nolīgumu, [..]

2) starptautiskas organizācijas īpašu procedūru;

3) starptautiskas organizācijas vai starptautiskas finanšu iestādes īpašu procedūru, ja attiecīgos iepirkumus pilnībā finansē attiecīgā organizācija vai iestāde. Ja starptautiska organizācija vai starptautiska finanšu iestāde **finansē iepirkumu vismaz 50 procentu apmērā, tad puses vienojas par to, kādas iepirkuma procedūras ir piemērojamas;**

4) [..].

- *Kāds ir izņēmuma ietvars?*

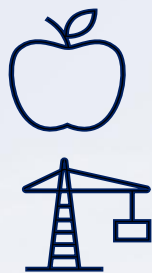
PIL 3.panta astotā un devītā daļa

(8) Šo likumu nepiemēro, ja tā piemērošana varētu radīt kaitējumu būtisku valsts drošības interešu aizsardzībai. **Par būtisku valsts drošības interešu aizsardzību katrā konkrētajā gadījumā lemj MK.** Šā izņēmuma piemērošanas pamats nav ne steidzamība, nedz arī aizsargājama informācija pati par sevi, ja tās aizsardzību var nodrošināt iepirkuma procedūrās saskaņā ar šo likumu vai aizsardzības un drošības jomas iepirkumus regulējošiem normatīvajiem aktiem.

(9) Šo likumu nepiemēro, ja **MK saskaņā ar ārējiem normatīvajiem aktiem informāciju par līgumu vai tā izpildi atzinis par valsts noslēpumu.**

- **Likuma «Par valsts noslēpumu» 3. panta (6).daļa** (spēkā ar 01.05.2023.) paredz iestādes vadītājam noteikt informācijai valsts noslēpuma statusu, proti, statusu «dienesta vajadzībām».
- **MK 26.10.2004. noteikumu Nr. 887 «Valsts noslēpuma objektu saraksts» 2. punkts** - par valsts noslēpuma objektu atzīst konkrēto MK noteikumu sarakstā minēto informāciju (objektu), ja tās nozaudēšana vai nelikumīga izpaušana var nodarīt kaitējumu valsts drošībai, ekonomiskajām vai politiskajām interesēm.
- **«Dienesta vajadzībām»** neietilpst MK noteikumu sarakstā. **Nav piemērojams PIL 3. panta (9).daļas izņēmums**, jo MK par to nav lēmis!

PIL 5.pants

143 000 euro

5 538 000 euro

5. pants. Iepirkuma procedūru piemērošanas izņēmumi

Pasūtītājs neņem lēmumu šajā likumā noteiktās iepirkuma procedūras, ja iepirkuma līguma paredzamā līgumcena ir mazāka par iepirkuma līgumiem Ministru kabineta noteiktajām līgumcenu robežvērtībām un ja tas tiek slēgts par:

1) piegādēm vai pakalpojumiem, kurus sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs sniedz, veicot Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma 3., 4., 5., 6. un 7. pantā minētās darbības šajos pantos noteiktajās jomās;

2) iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu iepirkumu bibliotēku krājumu papildināšanai vai izglītības un pētniecības procesa organizēšanai izglītības iestādēs, kā arī valsts vai augstskolu izveidotās zinātniskajās institūcijās;

3) tādu muzejisko priekšmetu iepirkumu muzeju krājumu papildināšanai, kuriem ir mākslinieciska, kultūrvēsturiska, zinātniska vai memoriāla vērtība;

4) iepirkumiem ārvalstīs, kurus veic ārējās ekonomiskās pārstāvniecības, Iekšlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes, kā arī Nacionālo bruņoto spēku vienības, kas piedalās starptautiskajās operācijās un starptautiskajās mācībās;

5) piegādēm un pakalpojumiem privāto tiesību juridiskās personas pilnībā finansēta pētniecības un izstrādes līguma izpildei valsts vai augstskolas izveidotā zinātniskajā institūcijā, kas reģistrēta zinātnisko institūciju reģistrā, ja par šīm piegādēm un pakalpojumiem pilnībā atlīdzina no līdzekļiem, kuri saņemti par šā pētniecības un izstrādes līguma izpildi;

6) materiālu, reaģentu un komponentu piegādi eksperimentu veikšanai, maketu un prototipu izstrādei valsts vai augstskolas izveidotā zinātniskajā institūcijā, kas reģistrēta zinātnisko institūciju reģistrā, ja šo materiālu, reaģentu un komponentu nepieciešamību, to parametrus vai daudzumu nosaka pētniecības vai izstrādes procesa norise;

7) zinātniskā raksta publicēšanu zinātniskajā periodikā vai citā zinātniskā izdevumā un par to samaksā vai par to zinātniekam atlīdzina valsts vai augstskolas izveidota zinātniskā institūcija, kas reģistrēta zinātnisko institūciju reģistrā;

8) piegādātāja sniegtajiem pakalpojumiem augstskolu studentu piesaistei no valstīm, kuras nav Eiropas Savienības dalībvalstis;

9) speciālistu un ekspertu sniegtajiem pakalpojumiem, kas nepieciešami izmeklēšanas darbību veikšanai kriminālprocesā;

10) piegādēm, pakalpojumiem vai būvdarbiem, kurus iepērk Latvijas diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības savu funkciju nodrošināšanai, ja iepirkuma līgums tiek izpildīts pārstāvniecības akreditācijas valstī vai citā valstī, kurā akreditēts pārstāvniecības vadītājs, neatkarīgi no piegādātāja reģistrācijas vai pastāvīgās dzīvesvietas valsts;

11) piegādēm, pakalpojumiem vai būvdarbiem, kurus iepērk valsts akciju sabiedrība "Valsts nekustamie īpašumi", lai pārvaldītu savu vai tai pārvaldīšanā nodotu ārvalstī esošu nekustamo īpašumu, ja iepirkuma līgums tiek izpildīts nekustamā īpašuma atrašanās valstī;

12) tādiem Eiropas Komisijas zinātnisko ekspertu datubāzē vai citā zinātnisko ekspertu datubāzē reģistrētu ekspertu pakalpojumiem pētniecības un attīstības jomā, kas saistīti ar pētniecības un attīstības projektu iesniegumu sākotnējo zinātnisko novērtējumu vai šādu projektu starposma vai sasniegto rezultātu novērtējumu, ja minēto ekspertu piesaistīšanu nosaka Ministru kabineta tiesību akti par tādu fondu un programmu īstenošanu, ko finansē no valsts budžeta vai Eiropas Savienības budžeta, kā arī tādu shēmu un instrumentu īstenošanu, kas izveidoti kopīgi ar dalībvalstīm;

13) ceļojumu aģentūru pakalpojumiem, uz kuriem attiecas CPV kods 63510000-7;

14) būtisku pilsoniskās apziņas stiprināšanas pasākumu īstenošanu, dodot ieguldījumu valsts drošības interešu aizsardzībā, ja iepirkumu veic tiešās pārvaldes iestāde un par šā izņēmuma piemērošanu ir lēmis Ministru kabinets;

15) ekspertu sniegtajiem pakalpojumiem ekspertu grupā augstskolas vai koledžas, vai studiju virziena akreditācijas vai studiju programmas licencēšanas procesā;

16) autoru, komponistu, tēlnieku, izklaides mākslinieku un citu individuālo mākslinieku sniegtajiem pakalpojumiem, uz kuriem attiecas CPV kods 92312200-3, un mākslinieciskās un literārās jaunrades un interpretācijas pakalpojumiem, uz kuriem attiecas CPV kods 92310000-7;

17) Valsts prezidenta kancelejas, Saeimas Administrācijas un Ārlietu ministrijas organizēto ārvalstu delegāciju valsts, oficiālo, darba vizišu, ja delegācijas vada ārvalstu prezidenti, viceprezidenti, parlamentu vadītāji un to vietnieki, premjerministri un to vietnieki, vēstnieki, ārlietu ministri un to vietnieki, starptautisko organizāciju vadītāji vai ja minētās delegācijas Latvijā uzturas pēc Valsts prezidenta, Saeimas priekšsēdētāja, Ministru prezidenta vai ārlietu ministra oficiāla ielūguma, un valstiskas nozīmes starptautisku pasākumu nodrošināšanai nepieciešamajiem pakalpojumiem, uz kuriem attiecas CPV kodī 55300000-3, 55100000-1 un 60170000-0;

18) Akadēmiskās informācijas centra vai Eiropas Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas reģistrā iekļautas kvalitātes nodrošināšanas aģentūras sniegtajiem pakalpojumiem studiju virziena novērtēšanas procesā;

19) būvdarbiem, piegādēm vai pakalpojumiem daudzdzīvokļu dzīvojamu ēku energoefektivitātes paaugstināšanas programmas ietvaros, kuru administrē akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija Altum";

20) ārvalstu ekspertu, publiskās pārvaldes ekspertu, tiesu un prokuratūras ekspertu sniegtiem mācību pakalpojumiem, kuri nodrošina Valsts administrācijas skolas un tādas publiskas personas, kas organizē tiesu un prokuratūras amatpersonu un darbinieku, izmeklētāju vai operatīvo darbinieku mācību nodrošināšanu, noteikto mērķu īstenošanu un kuriem tiek piemērots CPV kods 80500000-9;

21) būves ekspertīzes pakalpojumu, kas pasūtīts, lai novērtētu publiskā būvdarbu līguma izpildei veikto būvdarbu atbilstību normatīvo aktu un pasūtītāja prasībām;

22) speciālistu un ekspertu pakalpojumiem saskaņā ar Starptautiskās palīdzības likumu īstenojamos attīstības sadarbības projektos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2019., 30.04.2020., 03.03.2022., 16.03.2023., 05.10.2023. un 30.05.2024. likumu, kas stājas spēkā 05.06.2024.)

PIL 5.pants

Pasūtītājs nepiemēro šajā likumā noteiktās iepirkuma procedūras, ja iepirkuma līguma paredzamā līgumcena ir mazāka par iepirkuma līgumiem MK noteiktajām līgumcenu robežvērtībām un ja tas tiek slēgts par: **1) piegādēm vai pakalpojumiem, kurus sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs sniedz, veicot SPSIL 3., 4., 5., 6. un 7. pantā minētās darbības šajos pantos noteiktajās jomās;**

- *Vai elektroenerģijas/gāzes iegādei var piemērot PIL 5.panta 1.punkta izņēmumu?*

Ja elektroenerģijas vai gāzes piegādes iepirkuma līgums **tiek slēgts ar subjektu, kas ir sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs** SPSIL 1.panta 27.punkta izpratnē, **un vienlaikus paredzamā līgumcena nesasniedz** MK noteiktās līgumcenu robežvērtības, pasūtītājs šādam iepirkumam var piemērot PIL 5.panta 1.punktā ietverto PIL piemērošanas izņēmumu (jeb nepiemērot PIL noteiktās iepirkuma procedūras).

PIL 5.pants

Pasūtītājs nepiemēro šajā likumā noteiktās iepirkuma procedūras, ja iepirkuma līguma paredzamā līgumcena ir mazāka par iepirkuma līgumiem MK noteiktajām līgumcenu robežvērtībām un ja tas tiek slēgts par: **2) iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu iepirkumu bibliotēku krājumu papildināšanai vai izglītības un pētniecības procesa organizēšanai izglītības iestādēs, kā arī valsts vai augstskolu izveidotās zinātniskajās institūcijās;**

- *Kāds ir izņēmuma ietvars?*

PIL 5.pants

Pasūtītājs nepiemēro šajā likumā noteiktās iepirkuma procedūras, ja iepirkuma līguma paredzamā līgumcena ir mazāka par iepirkuma līgumiem MK noteiktajām līgumcenu robežvērtībām un ja tas tiek slēgts par: **13) ceļojumu aģentūru pakalpojumiem**, uz kuriem attiecas CPV kods 63510000-7;

- *Kāds ir izņēmuma ietvars?*

Pakalpojuma sniedzējs, kas sniedz *kompleksu pakalpojumu* (ar komandējumu nodrošināšanu saistīti pakalpojumi, *piemēram, viesnīcu rezervēšana, aviobiļešu iegāde, transporta un citi pakalpojumi*).

Ja ar komandējumu saistītus ceļojumu pakalpojumus nav plānots iegādāties kā kompleksu pakalpojumu PIL 5. panta 13. punkta ietvaros, būs piemērojams tāds CPV kods, kāds vislabāk atbilst konkrētā iepirkuma priekšmeta saturam.

PIL 5. panta Komandējuma pakalpojumi?

CPV kods 79997000-9 «**Komandējumu pakalpojumi**».

CPV kods 63510000-7 «**Ceļojumu aģentūru un līdzīgi pakalpojumi**». PIL 5. panta 13.punktā paredzēts izņēmums.

- Ja paredzamā līgumcena nesasniedz 143 000 *euro*, CPV kodu 79997000-9 «Komandējumu pakalpojumi» pasūtītāji pēc būtības neattiecinās, jo tiek piemērots minētajā izņēmumā paredzētais CPV kods.
- CPV kodu «Komandējumu pakalpojumi» varētu piemērot gadījumos, kad tiek rīkota iepirkuma procedūra, kuras līgumcena sasniedz/pārsniedz 143 000 euro.
- Līguma noslēgšanai atsevišķi par viesnīcu pakalpojumiem (*PIL 2.pielikumā minētais pakalpojums, piemēram, CPV kods 55100000-1*) piemērojams PIL 10.panta regulējums.

PIL 5.pants

Pasūtītājs nepiemēro šajā likumā noteiktās iepirkuma procedūras, ja iepirkuma līguma paredzamā līgumcena ir mazāka par iepirkuma līgumiem MK noteiktajām līgumcenu robežvērtībām un ja tas tiek slēgts par: **16)** autoru, komponistu, tēlnieku, izklaides mākslinieku un citu individuālo **mākslinieku sniegtajiem pakalpojumiem**, uz kuriem attiecas CPV kods 92312200-3, un mākslinieciskās un literārās jaunrades un interpretācijas pakalpojumiem, uz kuriem attiecas CPV kods 92310000-7;

- *Vai PIL 5.panta 16.punkta izņēmums attiecas tikai uz autoratlīdzības līgumiem, kuri tiek slēgti ar **individuālajiem māksliniekiem** vai var būt arī situācija, kad uz izņēmumu var attieksies pakalpojuma līgums, kurš tiek slēgts ar SIA (vai biedrību)?*

Regulējuma tvērums – iepirkuma priekšmetam ir jāatbilst *«individuāli mākslinieciskam pakalpojumam»*, bet netiek regulēts nosacījums par līguma formu – autoratlīdzības vai pakalpojuma līgums.

PIL 5.pants

Pasūtītājs nepiemēro šajā likumā noteiktās iepirkuma procedūras, ja iepirkuma līguma paredzamā līgumcena ir mazāka par iepirkuma līgumiem MK noteiktajām līgumcenu robežvērtībām un ja tas tiek slēgts par: **19) būvdarbiem, piegādēm vai pakalpojumiem daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku energoefektivitātes paaugstināšanas programmas ietvaros, kuru administrē akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija Altum";**

- *IUB skaidrojums par līguma slēgšanu, ja namu apsaimniekotājam ir pasūtītāja statuss*

<https://www.iub.gov.lv/lv/media/9135/download?attachment>

PIL 5.pants

Pasūtītājs nepiemēro šajā likumā noteiktās iepirkuma procedūras, ja iepirkuma līguma paredzamā līgumcena ir mazāka par iepirkuma līgumiem MK noteiktajām līgumcenu robežvērtībām un ja tas tiek slēgts par: **21) būves ekspertīzes pakalpojumu, kas pasūtīts, lai novērtētu publiskā būvdarbu līguma izpildei veikto būvdarbu atbilstību** normatīvo aktu un pasūtītāja prasībām;

MK 05.07.2022. noteikumi Nr. 419

«Noteikumi par publisko būvdarbu līgumos obligāti ietveramajiem noteikumiem un to saturu»

11.punkts Ja pasūtītājs nepiekrīt atbildīgā būvdarbu vadītāja iebildumiem attiecībā uz defektu aktā iekļautajiem izpildīto būvdarbu apjomiem vai defektiem būves konstrukcijās, viņam **ir pienākums pasūtīt būves ekspertīzi par veikto būvdarbu kvalitāti.** [...].

PIL 4.pants

«In house» - PIL 4. panta (1)., (2)., (3). un (4).daļa

Pasūtītāju sadarbība – PIL 4. panta (5).daļa

- Jānošķir PIL 4.panta (1)., (2)., (3). un (4). daļā regulētais tā sauktais «*in house*» iepirkums no PIL 4. panta piektās daļas regulējuma.
- **Eiropas Savienības Tiesa apvienotās lietas C-383/21 un C-384/21** 78.punktā uzsvērusi, ka minētais regulējums «attiecas uz atšķirīgiem gadījumiem, kuros var būt izņēmums no publiskā iepirkuma noteikumiem, un katrs no šiem gadījumiem ir pakārtots atšķirīgiem nosacījumiem».

PIL 4.pants – «In house»

1) atrodas tādā **pasūtītāja kontrolē**, kas izpaužas kā tiesības ietekmēt kontrolētās personas **darbības stratēģiskos mērķus un lēmumus**, vai tādās personas kontrolē, kuru minētajā veidā kontrolē pasūtītājs;

2) **vairāk nekā 80 %** no tās **darbībām veido konkrētu uzdevumu izpilde kontrolējošā pasūtītāja** vai citu minētā pasūtītāja kontrolēto personu interesēs;

3) **nav tiešas privātā kapitāla līdzdalības**, izņemot tādu privātā kapitāla līdzdalības veidu, kas atbilstoši komercietības regulējošiem normatīvajiem aktiem un Līgumam par Eiropas Savienības darbību neietver tiesības ietekmēt un kontrolēt tās lēmumus un kam nav izšķirošas ietekmes uz to.

PIL 4.pants

Vai PIL 4.panta pirmās daļas ietvaros noslēgtā līgumā var piesaistīt apakšuzņēmēju?

- Gadījumā, kad iepirkuma līguma izpildes tiesības iegūtas izņēmuma kārtā, nepiedaloties publiskā iepirkumā, **apakšuzņēmēja piesaistei izņēmuma tiesības PIL 4. panta ietvaros nav konstatējamās.**
- **Apakšuzņēmējs** bez iepirkuma/iepirkuma procedūras piemērošanas publiskos iepirkumus regulējošo normatīvo aktu ietvaros nevarētu tikt piesaistīts līguma izpildē!

PIL 4.panta piektā daļa

Pasūtītāju sadarbība

Šo **likumu nepiemēro** iepirkuma līgumiem, kas **noslēgti starp diviem vai vairākiem pasūtītājiem**, ja ir ievēroti **visi šādi nosacījumi**:

1) ar iepirkuma līgumu tiek izveidota vai īstenota pasūtītāju **sadarbība to kompetencē esošu** publisku pakalpojumu nodrošināšanā;

2) sadarbība tiek īstenota **sabiedrības interesēs**;

3) iesaistīto **pasūtītāju atvērtā tirgū** sniegto publisku pakalpojumu, kuru nodrošināšanai īsteno sadarbību, **daļa ir mazāka par 20 %**

- Līgums starp pasūtītājiem
- Jāizpildās visiem nosacījumiem
- **EST spriedums lietā C-429/19:**
  - ✓ Līgumiem, kas noslēgti tikai starp pasūtītājiem ar nolūku izveidot vai īstenot sadarbību starp tiem, lai nodrošinātu, ka sabiedriskie pakalpojumi, kas tiem jānodrošina, tiktu sniegti, īstenojot šo iestāžu kopīgos mērķus;
  - ✓ Publiskā sektora iestādes, kuras plāno šādu vienošanos noslēgt, **kopīgi definē savas vajadzības un risinājumus**, kā tos īstenot. Savukārt parastā procedūrā par publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu šāda izvērtēšanas stadija un vajadzību definēšana parasti ir vienpusēja.

«Darbību» % apjoma noteikšana

4. panta sestā daļa

Vidējais finanšu apgrozījums vai kāds **cits ar attiecīgo darbību saistīts rādītājs** (*piemēram, kontrolētās personas vai pasūtītāja pakalpojumu, piegāžu un būvdarbu izmaksas*)

- par pēdējiem 3 gadiem
- pirms iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas.

Ja kontrolētā persona vai pasūtītājs ir izveidots vai uzsācis **darbību pēc minētā termiņa** vai tā reorganizācijas dēļ dati par finanšu apgrozījumu vai ar tā darbību saistītie **rādītāji nav pieejami vai arī vairs nav aktuāli**, darbības % apjomu var pierādīt, izmantojot **komercdarbības prognozēšanas metodes**.

✓ «In house» gadījumā:

80 % no darbībām veido konkrētu uzdevumu izpilde kontrolējošā pasūtītāja vai citu minētā pasūtītāja kontrolēto personu interesēs

EST spriedums lietā C-340/04 (65., 66., 67.punkts)

✓ Pasūtītāju sadarbība:

Atvērtā tirgū sniegto publisku pakalpojumu, kuru nodrošināšanai īsteno sadarbību, daļa (*pakalpojumu daļa, kas tiek sniegta komerciālās interesēs pretstatā tai daļai, kas tiek sniegta sadarbības ietvaros*).

Kas būtu jāņem vērā?

- PIL 84. panta pirmajā daļā paredzēta **administratīvā atbildība**

par iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās noslēgšanu vai cita tāda darījuma veikšanu, kas atbilst iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās būtībai,

ja nav piemērota šajā likumā noteiktā iepirkuma procedūra vai cita šajā likumā noteiktā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas kārtība, kas bija jāpiemēro,

piemēro naudas sodu no četrpadsmit līdz divsimt četrdesmit naudas soda vienībām.

vai atbilstoši PIL 84.panta ceturtajai daļai naudas sodu no septiņdesmit līdz četrsimt naudas soda vienībām un tiesību izmantošanas aizliegumu, ja noslēgtā iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās, vai cita veiktā darījuma līgumcena ir 145 000 *euro* vai lielāka.

- ✓ *1 naudas soda vienība ir 5 euro;*
- ✓ *Tiesību izmantošanas aizliegums - aizliegumu uz laiku no 1 līdz 2 gadiem ieņemt amatus, kuru pienākumos ietilpst lēmumu pieņemšana publisko iepirkumu un publiskās un privātās partnerības jomā vai iepirkuma līgumu, vispārīgo vienošanos, partnerības iepirkuma līgumu vai koncesijas līgumu noslēgšana.*

Paldies par uzmanību!

---

monta.drebeiniece@iub.gov.lv

Tālr. 20119010

Iepirkumu uzraudzības birojs